

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Orientación profesional	Código	652511217	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es	
Profesorado	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A orientación profesional conta con importantes implicacións para a intervención escolar e sociolaboral. Caracterizarase o seu desenvolvemento institucional, planificaranse e avaliaranse intervencións aplicables a diferentes contextos e persoas destinatarias, tendo en conta unha actitude crítica e transformadora ante diferentes enfoques (xénero, TICs,...).			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Comprender as bases teóricas, conceptuais e legais da orientación profesional e valorar as súas implicacións para a intervención.	AP6		
Caracterizar o desenvolvemento institucional da orientación profesional e analizar a súa situación actual.	AP6	BM3 BM4 BM6 BM10 BM11 BM13	CM4
Analizar as funcións sociopolíticas da orientación profesional e reflexionar sobre as posibilidades e características dunha orientación profesional para o cambio que incida nunha práctica non discriminatoria.	AP7 AP12		
Planificar e avaliar intervencións aplicables a diferentes contextos e destinatarios.	AP1 AP4 AP12	BM4	
Coñecer os distintos ámbitos de aplicación das TIC na orientación profesional e saber utilízalas.		BM10 BM11	CM3 CM6
Comprender a necesidade de incorporar o enfoque de xénero e deseñar propostas de orientación profesional que integren a dimensión de xénero.	AP7 AP12	BM3 BM6 BM8	
Adquirir unha actitude crítica e transformadora ante as problemáticas da orientación profesional.	AP7		CM4 CM6

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Delimitación conceptual e bases teóricas da orientación profesional.	

2. A orientación para a transición do mundo educativo ao mundo laboral.	
3. A orientación profesional con persoas desempregadas.	
4. Os itinerarios personalizados de inserción como metodoloxía de intervención.	
5. As TIC e a orientación profesional: ámbitos de utilización.	
6. A orientación profesional con enfoque de xénero: finalidades e pautas para a súa integración.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A6 A7 A12 B3 B4 B6 B10 B13 C6	15	20	35
Análise de fontes documentais	A12 B6 B11 B13 C4 C6	3	6	9
Sesión maxistral	A6 B11 B13 C3 C4 C6	16.5	7	23.5
Estudo de casos	A1 A4 A6 A7 A12 B3 B4 B6 B8 B10 B11 B13 C3 C4 C6	7	0	7
Aprendizaxe colaborativa	A1 A6 A7 A12 B3 B4 B6 B10 B13 C6	25	8	33
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos/das estudantes, baixo a tutela do profesorado e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos/polas estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos/das estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesorado-titor.</p> <p>O alumnado realizará unha proposta de aprendizaxe-servizo (ApS): proposta educativa que combina procesos de aprendizaxe e servizo á comunidade nun só proxecto, no cal as persoas participantes se forman traballando sobre necesidades reais da contorna co obxectivo de melloralas. No contexto dos plans de estudos da UDC, a proposta de ApS efectuarase, de ser posible, no marco das distintas materias da titulación, coordinándose co profesorado responsable destas.</p>
Análise de fontes documentais	<p>Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.</p>

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Estudo de casos	As metodoloxías sinaladas complementaranse con sesións de tutorías (atención personalizada) para consulta de dúbidas e axuda na resolución dos traballos propostos.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A6 A7 A12 B3 B4 B6 B10 B13 C6	O alumnado realizará traballos co fin de fomentar a aprendizaxe independente e o seguimento desa aprendizaxe polo profesorado-titor.	100

Observacións avaliación

De acordo coas Normas de Avaliación, Revisión e Reclamación de Titulacións dos estudos de Grao e Mestrado, a materia aposta pola avaliación continua e as metodoloxías de aprendizaxe activa. Para aprobar a materia, o alumnado deberá obter un 5 na cualificación global da materia e ter superado cada unha das metodoloxías avaliadas.

Para o alumnado que non poida asistir por causa xustificada, manterase o mesmo sistema de avaliación, polo que deberá coñecer as actividades propostas e as súas datas de entrega.

Polo tanto, o día sinalado no calendario oficial non se realizará ningún exame, xa que a avaliación continua terá rematado ao remate da impartición da materia.

Enténdese que os universitarios asumiron as capacidades lingüísticas en relación coa expresión oral e a escrita. Polo tanto, a corrección ortográfica (ortografía, acentuación e puntuación), a corrección gramatical e léxica resulta imprescindible e obrigatoria nos traballos e exames realizados como condición imprescindible para superar a materia.

En canto á realización fraudulenta das probas de avaliación, a cualificación axustarase ao establecido no REGULAMENTO DISCIPLINAR DO ESTUDANTADO DA UNIVERSIDADE DA CORUÑA Aprobado polo Consello de Goberno do 27/02/2023.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Álvarez González, M. (2013). Bases teórico-prácticas de la orientación profesional. UNED - Carrillo González, F. (2021). Efectividad de un programa para la mejora del proyecto profesional y la marca personal. Revista Española de Orientación y Psicopedagogía, 32 (2), - Cifre Gallego, E. (2022). Desarrollando en el aula competencias de orientación profesional con perspectiva de género. http://dx.doi.org/10.6035/InnovacioEducativa.27 - Cobos Cedillo, A. (2012). La orientación profesional y la búsqueda de empleo. Experiencias innovadoras y técnicas de intervención que facilitan la inserción laboral. Editorial Grao - Echeverría Samanés, B. (2008). Orientación profesional. Editorial UOC - Izquierdo Rus, T. (2010). Los nuevos retos del mercado laboral: una perspectiva desde la orientación profesional. Editorial Amarantos - Manzanares, A. y Sanz C. (2012). Situación actual y desafíos de la orientación: repensando la orientación en el ámbito educativo. Walters Kluwer Educacion - Manzanares Moya, A. y Sanz López, C. (2016). Orientación profesional. Fundamentos y estrategias. Wolters Kluwer - Martínez Clares, P. (2002). La orientación psicopedagógica: modelos y estrategias de intervención. EOS - Martínez Serrano, M.E., Pérez Herrero, M.H. y Burguera Condon, J. L. (2022). Orientación para el desarrollo de la carrera en educación secundaria: Una revisión sistemática. Revista de Investigación Educativa, 40 (1), 107?126 - Moreu, A.C. y Bisquerra, R. (2002). Los orígenes de la psicopedagogía: el concepto y el término. Revista Española de Orientación y Psicopedagogía, 13 (1), - Piqueras Gómez, R., Carrasco Hernández, A., Rodríguez-Arias Palomo, J. L., & Altuna Urcelay, A. (2021). Evaluación de conductas y actitudes de búsqueda de empleo. Revisión y validación de tres escalas para la orientación profesional. Revista Española de Orientación y Psicopedagogía, 32 (2) - Rodríguez-Esteban, A. y Padín García, A. (2022). Diferencias según el género en los intereses académico-profesionales ¿persisten los estereotipos?. Revista Española de Orientación y Psicopedagogía, 33 (1), - Rodríguez Moreno, M.L. (2011). Orientación profesional no sexista: teoría y práctica. Editorial Académica Española - Sánchez García, M.F. (2013). Orientación profesional y personal (libro electrónico). UNED - Sánchez García, M. F. (2004). Orientación laboral para la diversidad y el cambio. Sanz y Torres - Santana Vega, L.E. (2013). Orientación profesional. Síntesis - Sebastián Ramos, A. (2000). El mercado de trabajo y el acceso al mundo laboral una perspectiva desde la orientación profesional. Estel - Sobrado Fernández, L.M. y Cortés Pascual, A. (2009). Orientación profesional: nuevos escenarios y perspectivas. Biblioteca Nueva <p>Para cada tema proporcionarse bibliografía e webgrafía específica.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O envío de traballos se realizará mediante plataformas virtuais. Débese facer un uso sustentable dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías